

Rekommendationer och allmänna råd vid uppfödning av fasaner, raphöns och gräsänder.

Dessa rekommendationer har utarbetats av representanter för Sveriges Jordägareförbund, Sveriges Yrkesjägareförening, Svenska Jägareförbundet, Svenska Kennelklubben och Lantbrukarnas Riksförbund.

Organisationerna har tillsammans enats om vissa rekommendationer i anläggningar för uppfödning av viltfågel. Rekommendationerna skall ses som ett komplement till den policy som organisationerna enats om.

Djurskyddslagen

Alla djur i fångenskap omfattas av djurskyddslagen 1988:534. lag
Grundläggande i denna lag är:

1 § Denna lag avser vård och behandling av husdjur. Den avser också andra djur som hålls i fångenskap eller används för ändamål som avses i 19 §. Lag (1998:56).

Grundläggande bestämmelser om hur djur skall hållas och skötas.

2 § Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

3 § Djur skall ges tillräckligt med foder och vatten och tillräcklig tillsyn. Fodret och vattnet skall vara av god kvalitet och anpassat efter det djurslag som utfodras.

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall ge djuren tillräckligt utrymme och skydd samt hållas rena.

Allmänt

Fåglarna skall ha tillgång till mat, vatten, vind- och regnskydd. Foder- och vattenautomater skall vara gjorda för ändamålet och i möjligaste mån förhindra att mat och vatten kommer i kontakt med föroreningar. Fåglarna skall kunna söka skydd från kraftigt regn och hård blåst i burar eller voljäer. Dessa skall vara konstruerade och byggda av sådant material som hindrar fåglarna från att skadas eller stressas av varandra. Fåglarna ska skyddas mot rovvilt, och erbjudas möjlighet att gömma sig så att onödig stress undviks från alla tänkbara störningar utifrån.

Kycklingar och allingar ska dessutom ha tillgång till värmekälla, så länge deras ålder och vädret kräver det. Målsättningen skall vara att fåglarna skall kunna utföra sina normala beteenden och erbjudas en berikad miljö. Under kortare perioder av uppfödningens period kan det vara motiverat att göra avkall på möjligheter till sysselsättningen, t.ex genom användande av nätbotten, för att kunna minimera användandet av mediciner. Strömedel som används till kycklingar eller avelsfåglar skall vara av naturligt material t ex halm eller kutterspån av kontrollerat slag. Det skall ligga i uppfödarens intresse att anläggningen är av sådan beskaffenhet att bästa hälsotillstånd uppnås hos viltet.

Målsättning

Målsättningen med allt uppfödningsarbetet, oavsett art, skall vara att de fåglar som produceras är maximalt livskraftiga. Fåglarna skall hållas och växa upp under sådana former att deras beteende och tålighet i möjligaste mån efterliknar de vilda fåglarna.

Tillstånd och besiktning av anläggning.

- Anläggningen skall vara besiktigad och inneha erforderligt tillstånd av länsstyrelsen.

Förebyggande åtgärder mot infektioner och parasiter.

- Rengöring och desinficering av uppfödningmaterial och voljärer bör ske årligen.
- Byte av grus, plöjning av löpgårdar och flyttning av voljärerna till ny mark m.m. skall göras vid behov..
- Vid nyanläggning av en t ex en avelsvoljär bör man eftersträva att anlägga den på lättdränerad mark för att minimera risken för parasitangrepp.

Medicinanvändning

- Medicinanvändning skall ske i samråd med veterinär och i största möjliga grad minimeras.
- Vid onormal sjuklighet och dödlighet skall detta anmälas till veterinär. Sjuka/döda fåglar skall skickas in för obduktion, så att rätt medicin kan sättas in. Detta för att hindra sjukdomar som kan medföra allvarliga ekonomiska konsekvenser för andra fjäderfä besättningar eller spridas till människan hindras i tid.

Avfallshantering

- Avfall i form av döda fåglar och okläckta ägg skall lämnas till destruktion eller förbränning, alternativt brännas i närbelägen lämplig anläggning t ex halmpanna.
- **Observera att särskilt tillstånd krävs från jordbruksverket vid bränning i egen halmpanna (sjv. D 171.)**

Näbbring, näbbkorg och vingband

- Det är av största vikt att näbbringar, näbbkorgar och vingband inte används rutinmässigt, utan endast då behov finns.
- Näbbkorgar till avelshöner är ett operativt ingrepp och får endast appliceras av veterinär
- Näbbringar, näbbkorgar och vingband skall avlägsnas innan utsättning.

Avelsfågel

- Alla avelsfåglar skall efter avslutad säsong släppas fria.
- Ägg bör inte samlas senare än:
 - Änder 16/5
 - Fasan 1/6
 - Rapphöns 16/6

Fasaner

Avelsfasaner i voljär med grus eller gräsbotten

- Voljären skall i möjligaste mån efterlikna ett naturligt förhållande med skydd och berikad miljö.
- Nattsittplats skall finnas i form av sittställning, gran eller liknande
- Vid användande av grusbotten bör den harvas varje år och allt grus bör bytas vid behov.

Avelsfasaner (på trådbotten)

Om avelsfasaner går på trådbotten bör maximum storleken på nätmaskorna i botten vara 25x25 mm. Nätet skall vara svetsat. SIS nr på tråden skall vara **xxx**.

- Ägglägningsvoljär skall innehålla grusbädd.
- En del av ägglägningsvoljären skall vara säkrad mot regn, så att grusbädden alltid är torr.
- Fåglarna skall skyddas mot drag.

Fasankycklingar

- Kycklingar mellan 1 och 9 dagar får vistas helt inomhus.
- Om vädret är gynnsamt bör kycklingarna få tillgång till voljär/förgård före 10 dagars ålder.
- Kycklingar över 10 dagars ålder skall ha tillgång till voljär/förgård.
- Kycklingar mellan 14 och 21 dagar bör ha tillgång till större voljär med vegetation eller annan form av berikad miljö.
- Kycklingar över 21 dagar skall ha tillgång till större voljär med vegetation eller annan form av berikad miljö.
- I voljären skall finnas tillgång till sittpinnar eller liknande.
- Under natten får fåglarna vistas inomhus.

Beläggningsgrad beräknat på tillgänglig yta i kullhus, kullhus + förgård och kullhus + hela voljär ytan.

Fasaner:	1-9 dagar	max	125 fåglar/kvm
	10-21 dagar	max	32 fåglar/kvm
	22-56 dagar	max	10 fåglar/kvm
	Över 19 veckor vuxen	max	1 fågel/kvm
	Avelsfasan på nätbotten	max	2 fåglar/kvm

Rapphöns

Rapphöns (Äggläggning)

Om avelsrapphönsen går på trådbotten bör maximum storleken på nätmaskorna i botten vara 13x26 mm. Nätet skall vara svetsat. SIS nr på tråden skall vara xxx.

- Äggläggningsvoljär för rapphöns skall innehålla grusbädd.
- En del av äggläggningsvoljären skall vara säkrad mot regn, så att grusbädden alltid är torr.
- Fåglarna skall skyddas mot drag.
- Burarnas minsta areal bör vara: längd 1100 mm – bredd 300 mm – höjd 400 mm, eller 0,33 kvm.

Rapphöns (Uppfödning)

- Kycklingar mellan 1 och 14 dagar får vistas helt inomhus.
- Om vädret är gynnsamt bör kycklingarna få tillgång till voljär/förgård före 14 dagars ålder.
- Kycklingar över 14 dagars ålder skall ha tillgång till voljär/förgård.
- Kycklingar mellan 21 och 28 dagar bör ha tillgång till större voljär med vegetation eller annan form av berikad miljö.
- Kycklingar över 28 dagar skall ha tillgång till större voljär med vegetation eller annan form av berikad miljö.
- Under natten får fåglarna vistas inomhus.

Beläggingsgrad beräknat på tillgänglig yta i kullhus, kullhus + förgård och kullhus + hela voljär ytan.

Rapphöns:	1 – 14 dagar	max	175 fåglar/kvm
	14-28 dagar	max	45 fåglar/kvm
	28-56 dagar	max	15 fåglar/kvm
	8-13 veckor	max	7 fåglar/kvm
	över 13 veckor	max	4 fåglar/kvm
	Avelsrapphöns på nätbotten	max	2 fåglar/kvm

Gräsänder

Gräsänder.

- Ällingar startade på golv skall ha riklig tillgång på nytt strömmaterial kontinuerligt.
- För ällingar startade på nätbotten, bör största storleken på nätmaskorna vara 10 * 10 mm. Nätet skall vara svetsat. SIS nr skall vara xxx.
- Ällingar över 1 vecka skall ha tillgång till rastgård med sand- eller jordbotten samt möjlighet att bada i damm, vattenränna eller liknande anordning med god omsättning på vattnet.
- Under natten får fåglarna vistas inomhus.

Beläggningsgrad beräknat på tillgänglig yta i kullhus, kullhus + förgård och kullhus + hela voljär ytan.

Gräsänder: 1-7 dagar	max 50 fåglar/kvm
8-14 dagar	max 10 änder/kvm
15-28 dagar	max 6 änder/kvm
29-42 dagar	max 2 änder/kvm
Över 42 dagar	max 1 and/kvm

**Svenska Jägareförbundet
Yrkesjägareförening**

Sveriges

Sveriges Jordägareförbund

Svenska Kennelklubben

Lantbrukarnas Riksförbund